
nærvante foredragsforenings formand Eskild Gormsen på ”Eskedal”. Men det var den mere lukkede del af festen. Det folkelige antog betydelig større dimensioner i forsamlingshuset, hvor udstillingsstaben startede dagen med det mirakel på 5 timer at stable udstillingen med 150 Johan Andersen malerier på benene. Næsten for lidt med én dag. Kl. 12.50 fik det sidste billede sin rette ophængning, kl. 13 præcis holdt man udstillingsåbning, og et kvarter efter var der så meget trængsel i hele forsamlingshuset, som der næsten kunne tåle at være, når billederne ret skulle studeres. Eftermiddagen og aftenen igennem holdt det store besøg sig, og den ellers store plads til parkering rundt om forsamlingshuset var hele tiden tæt besat. Mere end 500 gæster var der, og mange af dem fik flere timer til at gå, før de havde indsuget nok af de udlånte maleriers glade smil og varme.

Mindernes glæde

Og denne glade fynske tone hørte man ikke mindre klangfuldt i aftensamværet, hvor Johan Andersens søn, maleren Carl Bjerring, lagde grund med en ypperlig skildring af faderen, hans liv og hans kunst. Andre familiemedlemmer bidrog med fynske sange og historier, og et kvindeligt barnebarn, som er skoleinspektør i København, læste egne erindringer fra besøg i kunstnerhjemmet.

Manges stemning fandt stærk genklang, da overlærer E. Anker-Pedersen talte ud fra Johs. V. Jensens: ”Hvor smiler fager den danske kyst” og specielt ud fra stroferne: ”Skøn på de skatte, de efterlod”.

Først ved 23 tiden kunne man lukke dørene, alle enige om, at en dags udstilling havde været alt for lidt.

Udstilling i 2003

Udstillingen har været gentaget i 2003, dog i lidt mindre omfang i forbindelse med Gamborg Kulturweekend, her har der også været godt fremmøde.

I de optegnelser, der har været tilgængelige, har der ikke været meget om Johans voksne liv som maler, bortset fra at der stadig fortælles anekdoter, hvor han nævnes.

Maleranekdoter

Min tidligere genbo Johannes Christensen, Svinøvej 20. fortalte en gang om Johan: Johan havde malet hans køkken. Dengang var det almindeligt at limfarve loft og vægge i en lys farve og oliemale et stykke over bordet, der hvor de fleste i dag har fliser. Man adskilte disse 2 farver ved at trække en smal sort streg på grænsen. Medens Johan pakkede sit malergrej sammen, opdagede Johannes, at denne streg ikke var blevet helt lige. Nu er det jo en kendt sag, at tapet ofte buler lidt, indtil limen er tør, men her var der jo ikke tale om tapet.

Frise tegnet af Johan Andersen.

Der udspandt sig følgende ordskifte, idet Johan steg på cyklen: Johannes:” Hør maler! Den sorte streg er skæv” - Johan:” Den trækker sig, når den bliver tør”. Og så var han cyklet.

Samme Johannes havde under bygningen af den gamle Lillebæltsbro erhvervet en klump plastisk ler fra bunden af Lillebælt. Noget skulle den jo bruges til, så han bad Johan Maler om at modellere noget af leret, jeg husker ikke hvad. Johannes var meget glad for tingen, men troede aldrig helt på, at Johan ikke havde erstattet det specielle ler med en anden klump ler.

Kunstmaler til søs

Fotograf Øelund Middelfart havde i øvrigt en herlig historie fra søsiden om Johan Andersen, som var bestilt til fra bæltets bølger at male et kystmotiv. Han lånte en pram, og blidt vuggende sad han i den med sit staffeli fordybet i opgaven. Motorbådene Middelfart - Snoghøj tøffede jævnlige forbi, og lidet kunne han ane, at bådføreren i en af dem stod på hovedet i maskinen for at rette noget, alt mens kursen holdt sig støt mod den arbejdende kunstners pram. Et pludseligt brag med tilhørende rystelse kaldte brat motorbådføreren i oprejst stilling, og måske har man fantasi til at se hans forbløffelse, da han opdagede hvilken sælsom galionsfigur, han havde fået. I bådens stævn sad nemlig - højt til vejrs - Johan Maler med sit staffeli.

Udover at male billeder dekorerede Johan Maler lertøj på Middelfart Lervarefabrik. Det er også ham, som har malet de smukke bibelske billeder på altertavlens sidestykker i Gamborg Kirke. Han havde noget så umiddelbart fynsk i sit sind, en sans for at ”tale fynsk med penslen”. Hans billeder hænger i en masse hjem her på egnen, bevaret og overleveret til nye generationer.

Udsnit af nekrolog i Fyns Tidende 1954

Johan Andersen 1875-1954.

En i vide kredse kendt og agtet vestfynbo, maleren Johan Andersen, Gamborg Korsvej, er i nat afgang ved døden, 79 år gammel. For godt en måned siden fik han lungebetændelse, og alvorlige komplikationer stødte til, så han ikke overlevede det. Han var en meget dygtig tegner med en herlig farvesans, og utallige er de billeder, han gennem livet har malet. Han var meget søgt af folk, som gerne ville have deres ejendom foreviget på et smukt maleri. Også som portrætmaler var Johan Andersen meget efterspurgt, således har han malet portrætter af flere fynske adelsslægter og nogle fynske borgmestre, medens han som sin egen særlige hobby dyrkede landskabsmaleriet. Personligt var han en meget beskednen mand med en stilfærdig og nobel fremtræden, som skabte ham alles respekt.

Fakta om Johan Andersen:

Johan Andersen født d. 8. februar. 1875. Død 30. april 1954.

Gift med: Maren Andersen født Larsen d.16. september 1872. Død 3. Maj 1950.

Maren Andersen medbragte fra sit tidligere ægteskab: Rasmus Laurits Jensen født d.11. september 1896.

Børn:

Christiane Meta Andersen født 13. februar. 1901.

Henriette Andersen født 1. april. 1903. død 16. april. 1988.

Hans Andersen født 24. marts.1905.

Jens Møller Andersen født 12, april 1906.

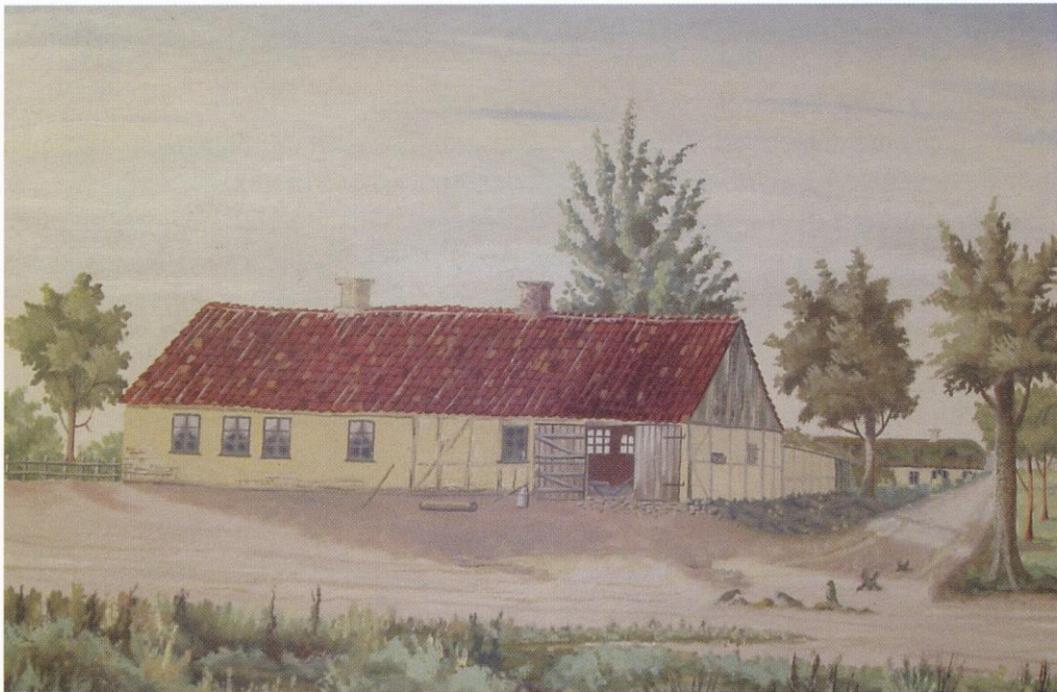
Kristian Bang Andersen født 31. august 1912.

Carl Bjerring Andersen født 21. oktober 1918

Harry Hansen, Kauslunde

Harry Hansen blev født på Uglebjerg, Vedtofte sogn d. 22. april 1909. Ved dåben fik han navnet Harry Aksel Hansen. Han var søn af Anders Hansen og hustru Karen Dorthea Hansen. De første år boede de i Mellemballe i Vedtofte. Her blev familien forøget med endnu en søn, som i 1912 blev døbt Gunnar Tage Hansen. I 1918 flyttede de til Hjerup i Kerte sogn, hvor faderen var husmand og skovarbejder.

Harry blev konfirmeret i Kerte kirke i 1923. I den anledning fik han en violin af sin morfar. Der var dog en betingelse knyttet til gaven, nemlig at han gik til musikundervisning en gang om ugen.

Den gamle smedie på Gl. Landevej.

Harry ville gerne have været i lære som snedker, men det rådede morfaderen ham fra, da snedkerarbejdet ville ødelægge hans fingre, så han ikke kunne håndtere violinen. Resultatet blev, at han kom i lære som maler.

Som lærling fik han ikke løn de første to år, men dog kost og logi og fri hver lørdag eftermiddag, hvor han tog til Årup for at få musikundervisning hos Rasmus Ellekær.

Efter at være flyttet fra Kerte kom han i kontakt med et orkester på 10 mand i Gelsted. Hver onsdag spillede de sammen i Lunghøj Forsamlingshus. I begyndelsen stod folk udenfor og lyttede, siden endte det med, at de kom ind og dansede til musikken. Det førte til, at Gelsted Privatorkester blev dannet. Alle havde andet arbejde, men de fik hurtigt mange engagementer. Orkesterforeningen ville have dem organiseret. Det blev de også, men i længden blev det for dyrt, både for dem de skulle optræde for og for orkesteret, så det endte med, at Gelsted Privatorkester blev opløst. Harry kunne ud over violinen også spille på klaver og trompet.

I en periode spillede han sammen med tømrer Karl Rasmussen fra Gamborg, som mestrede både harmonika og trommer. De havde mange gode ture sammen. På en aften, hvor de underholdt fra kl. 19 til 4 om natten, kunne de hver tjene 15 kr. Det var de meget tilfredse med, og god mad gav det også ved private fester.

Den 18. marts 1932 blev ungarl og malersvend i Føns Harry Aksel Hansen og pigen Astrid Kristiane Larsen, datter af skomagermester Johan Valdemar Larsen, viet i Føns kirke. To år senere byggede de hus i Føns. Huset med grund kostede 6000 kr. Det var mange penge, for indtjeningen i 1930erne var dårlig. Folk sparede på maling og tapet.

Det nybyggede hus lå lige over for Føns Forsamlingshus. Her spillede Harry til gymnastik og folkedans. Der holdtes også mange private fester, så musikken gav en ekstra indtjening. En overgang var Astrid og Harry værtpar i Føns Forsamlingshus.

Harry var instruktør til dilettantforestillinger, hvor han også malede kulisser og scener. Han var mange år frem-

over en efterspurgt instruktør af de lokale foreninger, og hans flotte kulisser blev beundret i mange forsamlingshuse på Vestfyn.

Harry Hansen 1975.

Astrid og Harry Hansen, 1978.

Malerfirmaet i Føns gik godt, og der blev ansat svende. Turen til kunderne foregik oftest på cykel. Under krigen kørte malermesteren selv på trædæk, men sørgede for, at hans svende havde gummidæk til cyklerne.

Efter at have drevet forretning 20 år i Føns, måtte han afhænde den på grund af sygdom, der betød flere operationer. Familien flyttede til Nr. Aaby i 1952 og senere til Kauslunde, hvor de lejede sig ind i Magnus Hansens hus på Kauslundevej 44. Harry havde først arbejde som svend hos malermester Gunnar Olsen, og da denne opgav sin forretning, fortsatte han hos malermester Aage Madsen.

I 1954 købte de en grund af Hollændergården i Skrillinge, hvor de byggede huset på det nuværende Assensvej 123. De solgte det nye hus igen 5 år senere og købte i stedet et hus på Heimdalsvej 20 i Kauslunde Stationsby. Midt i 1960'erne satte sygdommen atter ind, og Harry måtte helt opgive malerfaget.

Han var et meget kreativt menneske som sygdommen ikke kunne sætte i stå. Nu fik han derimod mere tid til at male billeder. Han var selvlært – autodidakt – som kunstmaler. Hans malerier er virkelighedstro med rene linjer og farver. Hidtil havde han malet efter postkort og billeder, nu fik han også tid til at tage ud i landskabet og sidde med sit staffeli. Det blev til mange malerier - op til 50 om året, og der var god afsætning. Ofte kom folk, når de skulle flytte fra gården med et fotografi og bad ham lave et maleri af gården, så de havde et minde at tage med til det nye bosted. Dette betød, at der tit skulle laves kopier til andre i slægten, som gerne ville have et maleri af deres barndomshjem.

Ungdomskærligheden til snedkeriet var ikke glemt. Han gik i gang med at lave hængeskabe, små bornholmerure, kister osv. Ofte var det træ fra gamle møbler, han genanvendte.

Harry lavede en del gipsafstøbninger, bl.a. var den lille havfrue et yndet motiv. Figurerne blev malet og patineret, så de lignede træsnit.

Der var dog andet end det kunstneriske, der optog Harrys tid. Han havde husdyr at passe, grise, høns og mange duer. Endelig skulle der også være tid til ture på knalørt sammen med Astrid ud i den fynske natur, som han holdt så meget af.

I 1990 solgte Astrid og Harry huset på Heimdalsvej og flyttede til Thorsvej. Den sidste tid måtte Harry have ophold på Skovgades Plejehjem, hvor han døde næsten 86 år gammel den 28. marts 1995. Astrid blev 89 år, før hun døde den 14. januar 2001. Astrid og Harry fik 3 børn: Jytte Lilian, Poul Erik og Ebbe Mogens Hansen.

Oddveig Gormsen, Gamborg

Parti fra Svinø.

Oddveig Gormsen blev født den 12. juli 1921 i Odalen i Norge og døbt Oddveig Breiby. Hun var i slægt med den kendte forfatter Sigurd Hoel, og har måske derfra haft en kunsnerisk åre, som hun udnyttede alt det, hun kunne nå sammen med hendes andre gøremål.

Oddveig og Eskilds mødre var fra deres ungdom nære veninder. Da Eskild så fik plads i nærheden af Odalen, endte det med forelskelse og bryllup i Sand kirke, Nord-Odal Sogn, Norge i 1949. De overtog slægtsgården "Eskedal" i Gamborg med marker, besætning, et folkehold på kost og Eskilds forældre på aftægt. Oddveig var nu bondekone i Danmark, og hvad det førte med sig.

De fik fem børn: Karin 1950, Jørn Olav 1951, Sigurd 1958, Arnt 1959 og Dagny 1964. Begrebet bondegårdsferie blev opfundet her. Familier fra ind og udland har

Oddveig og Eskild Gormsen, 1978.

holdt deres ferie her og er vendt tilbage år efter år og følt sig rigtig velkomne i den gode atmosfære, der var i hjemmet og med Oddveigs dejlige mad. Oddveig magtede det ansvar at have 20 – 30 mennesker på kost og stadig bevare overblikket og roen.

Senere tog de vanskelige og afsporede børn og unge mennesker i pleje. Mange er blevet rettet op her. Oddveig var mor for dem alle, med hendes rolige og afslappede væsen.

Mellem alle de gøremål fik hun også tid til at dyrke sin malerkunst.

Familien havde en norsk bjælkehytte, bygget i kanten af en granskov på deres jordlod på Svinø. Her nød hun stilheden, roen og naturen, samtidig med at hun malede og måske drømte lidt om sit hjemland.

På ferieture til Norge havde hun også sit malergrej med og fandt motiver fra grønne dale, snelandskaber og nøgne fjelde, alle lidt mørke, men vellignende billeder. Oddveig døde på Skovgades plejehjem d. 21. februar 2004.

Kauslunde-Gamborg lokalhistoriske Arkivforening

Formand:

Gunnar Madsen, Bygden 46, Vejle. Tlf. 2339 9652
E-mail: gunmadsen@mail.tele.dk

Næstformand:

Carl Brochstedt, Hollændervej 68, Skrillinge Tlf. 6441 1698
E-mail: b.brochstedt@stofanet.dk

Kasserer:

Gerda Rasmussen, Agertoften 16, Skrillinge Tlf. 6440 3232
E-mail: svinoegaard@stofanet.dk

Sekretær:

Lisbeth Rasmussen, Østerbyvej 20, Gamborg Tlf. 6440 3033
E-mail: strandgaard20@live.dk

Arkivleder:

Ester Nørrelykke, Kærvangen 12, Skrillinge Tlf. 6441 2514
E-mail: estern@stofanet.dk

Suppleanter:

Tove Aagaard Holm, Svinøvej 74, Gamborg Tlf. 6150 0125
E-mail: tfjordhold@gmail.com

Marie Rand, Mølleløkken 11, Gamborg Tlf. 6440 3424
E-mail: mmrand@profibermail.dk

Øvrige medhjælpere i Arkivet:

Tove Mikkelsen, Middelfart
Karen Munk Rasmussen, Kauslunde
Jørgen Rasmussen, Gamborg
Kirsten Pedersen, Skrillinge
Else Hansen, Skrillinge
Mary Larsen, Strib
Poul Mathiasen, Voldby

Besøg vor hjemmeside: www.kau-gam.dk